

перспективним етапом наших досліджень стане аналіз основних факторів, впливаючих на об'єми продаж на розничному ФР.

Висновки. В умовах політичного і соціально-економічного кризи, який почався в країні з 2014, українські споживачі фармацевтичних послуг не повинні залишатися один на один з проблемою значительного підвищення ціни препаратів. Успішному вирішенню даної задачі сприяє державна програма «Доступні ліки».

АНАЛІЗ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЩОДО РЕГУЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ФАРМПІДПРИЄМСТВ

О. В. Посилкіна, Ю. С. Братішко, Г. В. Кубасова

Кафедра управління та економіки підприємства

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

kaf.yep@nuph.edu.ua

Вступ. З кожним роком проблема впровадження соціально відповідальної (СВ) моделі ведення бізнесу набуває все більшої актуальності як за кордоном, так і в Україні. У наукових колах все частіше обговорюються питання СВ людини та суспільства, СВ держави, СВ підприємств. У сфері теорії та практики СВ працюють вчені, функціонують спеціалізовані дослідні організації, готуються фахівці відповідної кваліфікації, на підприємствах створюються посади та відділи з управління соціально відповідальною діяльністю. Але через існування різних точок зору та розмаїття підходів до забезпечення процесу управління соціально відповідальною діяльністю фармпідприємств (ФП), розробка науково-методичних підходів до регулювання цих питань є актуальною.

Метою наукових пошуків є дослідження вимог міжнародних стандартів якості стосовно управління соціально відповідальною діяльністю ФП.

Методи дослідження: аналіз, синтез, емпіричні методи, анкетування.

Результати дослідження. Нами визначено, що соціальна відповідальність фармацевтичного бізнесу – це здатність суб'єктів фармацевтичної галузі

брати на себе зобов'язання фінансового, економічного, соціального і екологічного характеру за наслідки їхньої діяльності перед всіма зацікавленими сторонами, які реалізуються через етичну поведінку з урахуванням інтересів і очікувань всіх стейкхолдерів при дотриманні чинного законодавства і міжнародних стандартів на принципах добровільності і взаємної вигоди.

Доведено, що соціально відповідальна діяльність вітчизняних фармацевтичних компаній потребує належного забезпечення та має значну регуляторну базу.

Нами визначено перелік міжнародних стандартів, які стосуються різних аспектів регулювання та управління соціально відповідальною діяльністю ФП, які згруповані за такими складовими СВФБ як: відповідальність перед пацієнтами та споживачами за своєчасне забезпечення ефективними, безпечними та доступними за ціною лікарськими засобами; відповідальність за екологічну безпеку перед місцевим співтовариством; відповідальність за нормотворчу діяльність та сприяння розвитку професійної та вищої освіти; відповідальність за розвиток ділової репутації та партнерських відносин перед бізнес-середовищем (постачальниками; інвесторами; бізнес-партнерами; податковими та фінансово-кредитними установами; конкурентами); відповідальність перед суб'єктами системи охорони здоров'я (перед лікувальними закладами, перед лікарями, фармацевтами та провізорами); відповідальність перед суспільством, суспільними організаціями та засобами масової інформації; відповідальність перед персоналом та профспілками за суспільно-трудова безпеку; відповідальність за фінансово-економічну безпеку перед акціонерами, власниками та партнерами, які реалізуються як у вигляді внутрішньої та зовнішньої відповідальності з метою забезпечення сталого соціально-економічного розвитку фармацевтичної галузі.

Слід зазначити, що при тому, що сучасні ФП в Україні активізували власну соціально відповідальну діяльність, впровадження міжнародних стандартів в цій сфері здійснюється повільними темпами. Надано ранговий аналіз частоти впровадження міжнародних стандартів українськими фармацевтичними компаніями.

Висновки. Сьогодні питання побудови системи СВФБ згідно з вимогами міжнародних стандартів якості лишається актуальним для суб'єктів фармацевтичної галузі України.

В умовах жорсткої конкурентної боротьби за лояльність споживачів, а також намагання виходу вітчизняних ФП на зовнішній ринок, робить дуже актуальним впровадження на вітчизняних ФП міжнародних стандартів якості, які стосуються соціальної відповідальності бізнесу.

Впровадження зазначених стандартів підвищує імідж вітчизняних ФП, сприяє укріпленню позитивної ділової репутації, призводить до зміцнення конкурентних позицій українських ФП як на вітчизняному, так і на міжнародному фармринках.

НЕОБХІДНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ФАРМАКОЕКОНОМІЧНОГО ПІДХОДУ В ЕКОНОМІЧНІЙ ЧАСТИНІ ДИПЛОМНОГО ПРОЕКТУ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПОГРАМИ «ТЕХНОЛГІЯ ФАРМЦЕВТИЧНИХ ПРЕПАРАТІВ»

О. В. Посилкіна, Г. В. Кубасова, Ю. С. Братішко

Кафедра управління та економіки підприємства

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

kaf.yep@nuph.edu.ua

У сучасній науковій літературі можна зустріти різні визначення поняття фармакоекономіки як науки, і всі вони в тій чи іншій мірі відображають суть фармакоекономічної науки. Фармакоекономіка – прикладна наука, яка є методологією порівняльної оцінки медичних технологій, на основі всебічного комплексного аналізу результатів їх застосування та економічних витрат. За своєю суттю фармакоекономіка є еkleктичною інтегральною наукою, що використовує терміни та поняття, які належать до трьох наукових категорій: медичних, гуманістичних, та економічних. Вищенаведені категорії — це узагальнені поняття, що відбивають явища та процеси